

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ös szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

* kiadóhivatalban fogadtatnak a
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelentik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével

Bécsi hang.

Nagybecskerek, április 3.

Bécsből vesszük előkelő forrásból az alábbi sorokat:

Csodálattal és bámulattal vettek itt mérvadó helyen tudomást arról a példátlan önfegyelméről, melyet Kossuth Lajos temetésén a százazrekre rugó sűrű néptömegek órákon át tanusítottak; a lakosság magatartása és a kegyelet tényének egész lefolyása, egyenesen megragadta a felsőbb köröket.

Ha már eleve is nagy bizalommal voltak a magyar nemzet politikai érettsége és méltóság teljes lovasiassága iránt: most, miután a néptömegek a temetésnél oly bámulatos méltóságot és rendet tanusítottak és a nagy gyásznyilvánítás fenkölt nyugalmát a legkisebb kihágás sem zavarta meg, a legközelebbi napok miatt éppen nem aggódnak s bizton számíthatnak rá, hogy a népképviselő méltóság, komolyság és tapintat tekintetében nem fog a gyászközönség mögött maradni.

Kitünő benyomást gyakorolt itt az a tegnapi este érkezett jelentés, hogy Kossuth Ferenc a képviselőház szélsőbaloldali csoportjainak fogadásánál megint a szeretetnek és békés egyetértésnek ama szavait használta, melyekkel a hazai földre léptekor oly szépen, méltóságosan és tapintatosan élt, sőt ezuttal még tovább ment s határozottan visszautasította, hogy jelenleg politizáljanak, vagy éppen politikát csináljanak. A szélső csoportokhoz tartozó képviselők remélhetőleg megértették e gyengéd intelmet önmagukra vonatkozólag és megszívlelik azt, vagyis a képviselőházi tárgyalások újból leendő megkezdésekor nem fognak oly hangokat használni, melyek a nekik is szent sir nyugalmát zavarnák, a halott fiainak gyöngéd érzelmét a legérzékenyebben sértenék.

A mi a magyar kormányt illeti, melynek e mozgalmas napokban oly felette nehéz feladata volt, nem lehet elég határozottan hangsúlyozni, hogy az sem külön instrukciókat nem kért, sem kérésienül

nem kapott. Hiszen felelős, parlamentáris, magából a népképviselőből eredt kormány, melynek az alkotmány, a törvény, a szabályrendeletek, melyekre megesküdött, jelölik meg az utat, melyen haladnia szabad, haladnia kell: a mi iszterek nemcsak a koronának és a nemzetnek, hanem Istennek és lelkiismeretüknek is felelősek azért, hogy mint gyakorlati végrehajtó hatalmat. Itt, jóllehet a nemzeti kegyelet szabad kifejtésében a kormány igen tág tért engedett, a Wekerle-kabinet egész magatartásával tökéletesen meg vannak elégedve annyival inkább, minthogy a mai nap tényleg bámulatosan igazolta a legmesszebb menő engedményeket a magyar néptömegek önfegyelmét illetőleg.

És bizton reménylik azt is, hogy a kabinetnek sikerülni fog népszerűségét teljes mértékben fentartani és a reformok nagy művét, mely létjogát, létalapját és életcéliját képezi, győztesen keresztülvinni.

Egy bizonyos: a koronánál nem fog akadályllyal találkozni.

Szerződés Oroszországgal. Az Ausztria-Magyarország és Oroszország közt kötött kereskedelmi provizórium hétfőn életbe lépett és ez időköz arra fog szolgálni, hogy a kereskedelmi szerződés véglegesen formulázható legyen. Oroszország nem adja meg Ausztria-Magyarországnak azokat a kedvezményeket, melyeket Norvégának megadott, és melyek a német-orosz kereskedelmi szerződésben nincsenek meg, mivel szemben Ausztria-Magyarország nem adja meg Oroszországnak azokat a kedvezményeket, melyeket Szerbiának gabonát illetőleg adott. Ha Ausztria-Magyarország e kedvezményeket más hatalomnak is megadná, Oroszországnak is igénye lenne azokra. Oroszország kötelezi magát, hogy a Németországnak engedélyezett minden vámle szállítást Ausztria-Magyarországra is kiterjeszti, ellenben utóbbi állam ugyanannyi ideig nem fogja a gabonavámokat fölemelni.

A dán kormányválság. A Landthingban Est rup minisztereinek a kormány önméne adott kifejezést a rendes pénzügyi törvény létrejötte felett. Ő saját személyét illetőleg örvend az egyezségnek, mert az által megszabadul állásának terhétől. A minisztereinek egyuttal bejelentette lemondását. A pénzügyi törvényt a két kamara elfogadta.

A „TORONTÁL” TÁRSZAJA.

A fiam gazember.

Írta: Gárdonyi Géza

Sajnálattal és röstelkedéssel vallom meg, hogy a fiam gazember.

A mi családjunkban ez szokatlan karakter. Azt hiszem, a keresztes hadjáratig visszalahatnám a családunk történetét, ha ugyan a családunknak volna története. Fájdalom, az én őseim, bár sokat tanították őket s tudományos emberek is voltak, de sem irni, sem olvasni nem tanultak meg soha, és én így most a fényes példákat az adatok hiányában nem ragyogtathatom a fiam előtt.

De a fiam nem is kíváncsi a fényes példákra. A minap, hogy betöréses lopást követett el a kamarában, élénk és sötét színekkel festettem neki a képet, amely a mazsolaszőlőtől az akasztófaig vezet.

Hangom rmegett a felindulástól. Ő a fejét a karjára fektette. Azt hittem, sir, és folytattam a lá Munkácsy: sötét háttérrel, világos alakokkal. Közben a komoly meggondolására hivatkoztam, és azt kérdeztem tőle, hogy a mondottak után hajlandó-e lemondani az éléskamrába való betörésekről?

Hallgatott.

Megtoldottam a kérdést:

— Igéred e, hogy nem szikkasztod el többé a czeruzáimat? Igéred e, hogy a cipőmet nem hordozod rászóló gyanánt a folyosón, és nem dobod az emeletről a házmaster fejére?

Hallgatott.

Ez jó jel, gondoltam. Qui tacet stb.
— Igéred-e, hogy nem rázod többé a Mariska barátod fejét, mint ezt az állatkerti tanulmány utunkban a majomkretreczuel tanultad?
— Igéred e, hogy a piromániához vezető gyufagyújtogatási pasziódról lemondasz, és hogy öngyilkossági kísérletet nem követsz el a cukorkák vigyázatlan élvezetével? Ha igéred, gyere, csókold meg a te jó apádat, a ki aljas gazaágaidat megbocsátja.

Hortyogott.
Gondoltam, talán nem is a fiam hibás, hanem én nevelem rosszul. Fogadtam milléje egy tanítót.

A tanító ur komoly és tudományos fiatal ember volt. A jogi akadémiába járt, és czwik kert viselt. Lehetett rajta látni, milyen értelmes uri ember.

Bemutattam őt a fiamnak.
— Nézd fiacskám, ez az ur a jóra kíván téged oktatni.

A fiam rápillantott. Bizalmatlan és gyanakodó pillantás volt ez. Különös, hogy a gyermekek ösztönszerűleg érzik a tanítóban az el leniséget.

Az ellenség mindazonáltal nyájasan magához vonta őt és így szólott hozzá:

— Gyermekem, immár hat éves vagy, és azt hallottam, hogy még nem ismered a betűket.
— Igaz, felelt őszintén a fiam.
— Hát akarsz-e tanulni?
— Nem.

— De látod, a ki nem tanul, az téglahordó napszámos lesz: a ki pedig tanul, az nagyságos ur lesz. Válassz: mi akarsz lenni: napszámos, vagy nagyságos ur?

HIREK.

Tájékoztató.

Április 4. Az Iskolagyermekbarát-egylet közgyűlése.
Április 7. A nagybecskereki fiatalság táncmulatsága.
Április 8. A Magyar Olvasókör közgyűlése.
Április 9. A megyei közigazgatási bizottság ülése.
Április 10. Megyei állandó választmányi ülés.
Április 14. A felső-torontáli arm. társ. rendkívüli közgyűlése.
Április 16. Torontálmege rendkívüli közgyűlése.

— **Kossuth-alapítvány.** Béga-Szent Györgyről azt a hírt vesszük, hogy a vasárnap délelőtt nagy kegyelettel rendezett ottani gyászünnepélyen résztvevők egy követésreméltó elhatározással örökítették meg nagy hazánkia, Kossuth Lajos iránti tiszteletüket. Eltökélték ugyanis, hogy az ottani községi népiskola számára közadakozás útján egy Kossuth-alapítványt létesítsenek, melynek évenkénti kamataiból a hazai történelem és alkotmánytan megtanulásában jeles tanulók jutalmazandók. A nyomban megkezdett gyűjtés máris szép eredményre vezetett. Általános elismeréssel fogadtatott az ünnepélyen jelen volt Schwarz Samu nagybecskereki kereskedő abbéli kijelentése, hogy a tervbe vett ala ítvány létesítéséhez a maga részéről is 50 frttal kíván hozzájárulni.

Maga a gyászünnepély felette impozáns módon ment végbe a „Társas-kör“ nagytermében, ahol Schiller Lipót közs. jegyző elnöklete alatt a községeljáróság, a képviselő testület, a Társas kör, az Onk. Tuzóító testület és Gazdasági egylet tagjai közös gyűlésben megjelenvén, nagy meghatottsággal hallgattak meg Kaufmann István isk. igazgatónak Kossuth Lajos felejt-hetlen érdemei felett mondott emlékbeszéd t.

— **Közgyűlés** A nagybecskereki magyar olvasókör ez évi április 8-án rendes közgyűlését tartja a következő tárgysorozattal:

1. Pézartáros jelentése.
2. Ellenőr választása.
3. Feimer egyleti jegyző jutalomdíjának kiutalása ellen benyújtott két felebbezés tárgyalása.
4. Egy megüresedett választmányi tagság választás utján betöltése.
5. Pénztár-rovancsolási jelentés.
6. Zsiros Lajos törvényszéki elnöknek a kör tbelnökévé leendő választása.
7. Macza Györgynek a kör t. háznagyává leendő választása.

— Huszár.
Mefogta a tanító urnak az orrát és meghuzta.

— Lásd — szólott a derék férfiú — most olyat tettél, a mi nem illik. Jegyezd meg, hogy senkiuek az orrát meghuzni nem szabad.

— Miért?
— Mert az nem csengetyühuzó.
Ez a magyarázat tetszett a fiamnak. Egyszerre az ölébe mászott és barátságosan megcsókolta.

No lám, milyen finom gunynyal fejezi ki, hogy nem respektálja.

Néhány nap mulva azt mondja a gyerek:
— Apám, a Kati orra csengetyühuzó ám.
Ez a Kati a cselédem volt. Csinos falusi leány.

— Mit beszélsz?
— Azt, hogy a tanító ur meghuzta a Kati orrát és a Kati csengetett.

— Hogy hogy?
— Mégis ölelgette, csakhogy ne csengessen, meg is csókoltatta. Mégis csengetett.

Ime, így elárulta a tanítóját.
Kati összeszidtam: Kati összeszidta a tanítót; a tanító összeszidta a fiamat.

A kis gazember ettől az időtől kezdve mindig elbujt, ha a tanítója jött: hol a sifonérből, hol az ágy alól, hol a kamarából kapartuk elő.

A tanító azonban mégis csak feljárt hozzám; de mert a Kati orrát megrögzötten csengetyühuzónak nézte, a fiam ismételten elárulta őt.

Ezt a tanító végre is nem bírta ki: felmondott.

— Szerelmi dráma. Radva András bajai kocsis nagyon megszerette Szűcs Katát, egy csinos fiatal cselédleányt. De katonaköteles volt még s így nem vezethette oltárhoz. Váltig unszolta tehát a leányt, hogy álljanak össze „csak úgy” pap nélkül. A leány azonban kerekén visszautasította ezt az ajánlatot. Erre Radva egy 7 milliméter kaliberű revolvert vásárolt s kora reggel becsöngetett Frank Armin kereskedő kapuján, kinél Szűcs Kata szolgált. A leány gyanútlanul nyitotta föl a kaput. A következő percben három lövés dördült el. Az első a leány szívére furta keresztül, a másik kettő a legény életét oltotta ki. Most már ismét együtt vannak.

— Tavasz. Itt a tavasz... Hogy mit jelent e szó, azt már Krisztus előtt háromezer esztendővel kezdték magyarázni az emberek s még ma sem fejezték be a definícióját. Már az őskorban felfedezték, hogy a tavasz a természet mosolygásának korszaka; egész határozottsággal konstatálták, hogy a fák ujjászülettek, a madarak újra kezdik dalaikat, az emberi ruházattal változás esik meg és a fatársaság mosolygva, trécselve bolyong — nem ugyan kiinn a szabadban, hanem bizonyos ablakok alatt. A nap már tartósabban szórja a sugarait, a melyek megtörtének itt-ott, amott, a harmatepepen, a monoklin, a leánygyermek üde arczaín. A levegő langyos, illatos, édes. Hangja is van a tavasznak: poetalekű iparszélbőlt, akik télen át némák voltak, boldog füttyüléssel üdvözik a virágfakadást, a levegő párázatát, a felöltöket (t. i. a másik felöltőjét), az ujjábredést, szóval a tavaszt. Férfiak, a kik mindent imádnak, ami szép, jó és igaz, olyan mondatokat írnak fel a papírosra, a melyeknek a vége összehangzik, pld. halál, — talál, — valál, — falál. Leányok, a kiknek szívére eddig jégrétegnél vastagabb bundák fűdték, eldobják a bundát és a pajzsától megfosztott szíveske így járkál védtelenül, — meghódíthatóan. Ilyen időre esik a legtöbb szerelem-fakadás, mert az imádás szállja meg a lelkeket, az pedig kötféle: természetimádás és — az imádott imádása. Ajtatóság, széppé, jóvá lesz a társadalom minden tagja és a diósítás minden ember vágya. Így keletkeztek már háromezer esztendővel Krisztus előtt a tavaszdal, a tavasz-szereltem. A miudenség mosolygása stb. ezekhez hasonló dolgok definíciói. Definíciót nem akarunk ugyan a magunk részéről kockáztatni, de riporter-kötelességünkhez híven konstatáljuk, hogy a télikabátok a jól megérdemelt nyugalomba vonultak, a korzón már napernyők tarkállamak, a fák agáin katonásan sorakoznak a már-már kipattanó rügyek és eynhe napsugár aranyozza be az utcákat, házakat és embereket, szóval, hogy: itt a tavasz.

— Kávéházi jelenet. Tóth Mihály nagybecskereki kávé jelentést tett a rendőrségnél, hogy Csókán József kocsislegény tegnapi éjjel a Herczli-féle kávéházból nyakánál fogva kivonszolta, a földre teperte s aztán csizmasarkával addig rugdosta a fején, amíg több sebből vérezve eszméletét veszítette. A rendőrség, miután a panaszossal jegyzőkönyvet vett fel, a járásbíróshoz tette át az ügyet.

— Életunt suhancz. Nem régebben agyonlőtte magát Aradon egy Goldberger nevű honvédhuzár számvevő őrmester. Tegnapi pedig ennek öccse Sándor, 17 éves, lakatos-segéd, akart megválni az élettől a bátyja utáni bánatában. Kiment a temetőbe a bátyja sírjához és arra egy koszorút tett, aztán revolverrel mellbe lökte magát. A lövés nem halálos s a suhanczot azonnal ápolás alá vették a kórházban. Két levelet találtak a sebében, egyiket Hódmező Vásárhelyen lakó szüleire, másikat a „Tek. nagy főurakhoz” címelve. Ez utóbbi levelet, melyet a rendőrség-

nek szánt, így kezdi el: „Igen tisztelt nagyurak! Ne vegyék rossz néven, hogy én is agyon lövöm magamat”. A levél így végződik: „Ezzel bezárom leveletem. Maradok öngyilkosuk Goldberger Sándor, lakatos-segéd.”

— Színházi jelentés. Fűredi Károly, a délvidéki színi szövetkezet subv. igazgatójától a következő sorokat vettük:

Tisztelettel bátorodom a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, hogy ötven tagból álló, egészen ujonnan szerződöttetett és saját zenekarral bíró elsőrendű, nagy és fényes operette-, dráma-, vígjáték- és népszínmű-társulattal az előadások sorozatát e hó 15-én megkezdem.

Társulatom névsora:

Nők: H. Csillag Amalia, primadona, Fejes Lidi, coloratur-énekesnő, Sz. Szathmáry Etelka, spielpartie-énekesnő, L. Rónay Erna, szoubrette, Kecske-keméti Irma, fiatal hőső, szende, Molnár Vilma, szende és naiva, Kápolnay Irén, naiva, társalgási, Kövini Julia, anya, Erdélyi Otília, operette komika, L. Barcsi Vilma, Kádas Mari, Szilágyi Mariska, Szilágyi Juliska, Berkes Etel, Makai Józsefné, Kövessy Juci, kar- és segédzsinésznők.

Férfiak: Fűredi Károly, (komikus igazgató), Szilágyi Dezső, operette-buffó, komikus, Szathmári Lajos, hős szerelmes, Kövi Ede, jellem és énekes (rendező). Láng Ödön, operette bariton és népszínmű-énekes (rendező), Nyáray Antal, tenor-buffó, Leövey József, hős apa (titkár), Szebeni Antal, bonviván, Delli Henrik, segédzsinész, Láng Jenő, Kövesdi János, Leszkai Béla, Kalocsai Viktor, Kiss József, Miksai József, Pásztor János, kar- és segédzsinészek, Hernádi János, Simándi József, karnagy, Makai József, sugó, Fektér Béla, pénztáros, Halasy Alajos, ruhátáros, Magyary József, főszertárnok, Holop Vince, szereposztó.

Zenekar: Kükler Béla, orkeszter-direktor és 1-ső hegedős, Jánosi Béla 1-ső hegedős, Pokorni Elek 2-od hegedős, Teller Károly, 2-od hegedős, Tanay Alajos, viola, Reinhart Béla, cselló, Stromeier Rezső, contrabass, Pekarek József, 1-ső clarinet, Hofmeister Jakab, flótás.

Az idényben előforduló újdonságok: A cziperák, Kis Alamuszi, Kis Doktor, Tiszturak a zárdában, Olivette lakodalma, Kis herczeg operettek és a Parasztbecsület; Mongodin ur felesége, Baba, Három testőr vígjátékok; Rafael, Severo Torelli, drámák; Az asszony verve jó, Leszámolás népszínművek és az összes megjelent újdonságok. A bérlet 20 előadásra szól. Alsó páholy 55 frt. I. emeleti páholy 40 frt. Körszék 16 frt.

— Kettős gyilkosság. Bécs városát kettős gyilkosság esete tartja izgatottságban. Az állami főszámvevőség pinczéjében két véres hullára akadtak. Csakhamar agnoszkálták a holttesteket. A központi légfűtés két fűtője, Mayer Ferenc és Lechner Ede az áldozatok. Mind a kettő földhöz ragadt szegény ember, kik fejekint

harminczöt forint havi fizetésből éltek. Alighanem Mayer unokaöccse, egy Hahn nevű izzákos ember követte el a gyilkosságot. A gyanúsított eltűnt Bécsből. A rendőrség körözteti.

— Bismarck születésnapja. A németek nagy vaskanczellárja tegnapi éjjel, április elsején ülte meg 79-ik születésnapját. Ez alkalommal, mint Fridrichsruból táviratozzák, Moltke gróf szárnysegéd a császár nevében vállrojtalt és övvel ellátott pompás vértet nyújtott át Bismarck herczegnek. A halberstadti vértsek küldöttsége előtt Bismarck kijelentette, hogy legközelebb személyes érintkezésbe fog lépni ezredével Halberstadtban. A herczeg számos üdvözlő táviratot, virágot s más ajándékot kapott, Vilmos császár is meglehangú táviratot küldött. Tegnapi reggel a lewenburgai vadászszázalaj szerenádot adott, az altonai dalegyet pedig három dalt énekelt.

— Rabló cigányfiu. Sárafalván a minap egy kóbor cigányfiu, aki kéregetni járt, vakmerő rablásra vetemedett. Véletlenül egy oly házba vetődött be, ahol az egész ház népe kint volt mezei munkán, a ház őrzését pedig egy kis leányra bízák. A leányka a kéregető cigányfiut azzal utasította el, hogy nem adhat semmit, mert nincsenek itthon. A cigányfiu erre vérszemmet kapott, a kis leányt megverte, azután a lakás ajtaját feltörve, a szekrényből több értékes tárgyat és készpénzt elvitt. Bibián Kentát — ez a rabló cigányfiu neve — a csendőrség elfogta s a nagykikindai kir. törvényszékhez kísérte be.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Hirdetmény. Délnémet-osztrák magyar vasuti kötelék Ideiglenes kivételes tengeri (kukoricza) díjszabás életbeléptetése. 1894. évi április hó 1-én a délnémet-osztr.-magyar vasuti kötelékben tengeri (kukoricza) szállítására ideiglenes kivételes díjszabás lép életbe, mely ezen cikkre nézve igen mérsékelt díjteleket tartalmaz. Ezen díjszabás az érdekelt vasutaknál megszerezhető. — Budapest 1894. márczius hó. A magy. kir. államvasutak a részes vasutak nevében is. (Utánnyomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény. Közvetlen forgalom egyrészt Németország, másrészt Szerbia, Bulgária és Törökország között (Ausztria-Magyarországon át). A fenti forgalomban 1893. évi november hó 1-től érvényes árudíjszabáshoz f. é. márczius hó 15-én a II. pótlék jelenik meg, mely az 5000 és 10,000 kgnyi mennyiségben feladandó mindenemű árukra érvényes díjtételeknek f. é. július hó 1-ig való kiterjesztését, továbbá a pfals vasutak állomásaira nézve érvényes csomóponti díjtételeknek f. é. márczius hó 15-ével és a württembergi kir. államvasutak állomásaira nézve érvényes díjtételeknek 1894. évi július hó 1-ével való hatályon kívül helyezését tartalmazza. Ezen pótlék a részes vasutak igazgatóságainál példányonként 2 krért megszerezhető. — Budapest, 1894. márczius hó. A magyar kir. államvasutak igazgatósága, a részes vasutak nevében is. (Utánnyomás nem díjaztatik.)

Sajnáltam őt, igazán sajnáltam, mert becsületes és tudományos ember volt, de annyira szemérmes, hogy nem bírta elviselni a szégyent, a melyet rá a fiam hozott. Adtam is neki ajánló levelet egy olyan barátomhoz, a kinek nem konyha mellett nyílik a gyerek-szobája.

— Látod — szóltam ekkor a fiamhoz — kifondorkodtad innen ezt a jóra való ifjút, ki tanít meg írni, olvasni?

— Tudok — szólott ártatlan arczczal, de bizonyára belső gunnyal — írjak?

Azzal fölvettem a czeruzámat és míg háttal álltam feléje, a drága Gyöngyösim pergamenjére rárajzolt egy számamat.

— Mit jelentsen ez? — kérdeztem tőle

— Ez te vagy apám — felelte vidáman.

Eléggé érettnék láttam arra, hogy iskolába adjam.

Mély lelki-furdalások között vezettem el őt az elemi intézetbe. A tanító jóakarattal fogadott. Nem sejtette a jámbor, milyen izgágaságot vett föl az iskolájába.

— Ne, mi történt? — kérdeztem balsejtellemmel, mikor félóra mulva tintától csepegő fejjel és ruhában, talpig feketén hazajött.

— Semmi különös.

— És ez a feketeség?

— Tintatartó volt előttem a padban. Ráütöttem alulról a tintatartó talpára és tudod apám, mi történt?

— Micsoda?

— A tinta ugrott.

— Ugrott-e?

— Ugrott ám, még pedig egyenesen a tanító ur arczába.

— És nem nadrágot meg?

— Nem látott a tintától.

— De te is merő egy tinta vagy.

— Igen: mert a tinta azután visszaugrott rám és én letörültem a zsebkendőmmel.

Másnap remegve vittem el újból. Bocsánatot kértem a tanítójától s különösen esdekeltem, hogy ne üsse őt agyon.

A tanító ur arczán e-upán a gallus tinta nyomai sötétlettek. Ó naga egy repetir-jóság.

— A fiu egy kissé csintalan — szólott láthatólag meghatva a visszaemlékezéstől — nem tesz semmit.

A mártirok, gondoltam, közönséges kéjenczek voltak ehhez a férfiuhoz képest.

Olyan helyre ültette a fiamat, a hol nem volt kalamáris, és látszólag minden rettegés nélkül nézett rá.

E napon már végig ott volt az előadásom.

— Kibirtak fiam? — kérdeztem örömmel.

— Ki, — felelte busan, — de én alig birtam ki.

— Elhiszem: mi történt megint?

— Képzeld csak apám, ez a tanító ur azt kívánja, hogy úgy üljek, mint a sünksz az opera előtt és folyton azt hallgassam, a mit ő beszél.

— Természetes.

— De én nem vagyok arra kíváncsi.

— Különös nyilatkozat!

— Untam magamat és füttyültem.

— Szép.

— A Pali is azt mondta. Ez előttem ül. A tanító erre...

— Azt mondta: ne füttyülj.

— Nem: azt, hogy fogjam be a számat.

Befogtam a számat, akkor meg azt mondta, hogy ne tartsam a számon a kezemet. Hát mondd apám: a lábammal fogjam be a számat?

— A végét mondd.

— A végét? Egy fiu ma gallér nélkül ment haza.

— Hogy hogy?

— A tanító ur kiállított. A fiu palavesszőt dugott hátulról a nyakamba. Erre megfordultam és belekapaszkodtam a gallérjába. A gallér elszakadt.

Egy hete látogtja már az iskolát és én mindennap csodálva tapasztalom, hogy még nem csapták ki.

Sokszor könyezve magyarázom neki, hogy milyenek a jó fiuk s ő bámulattal hallgatja.

— Mesélj még — mondja ilyenkor ravasz áhitattal.

Oh, ha nem én volnék az apja, hanem más, már rég óta azt tanácsoltam volna neki, hogy akassza fel magát. De mert a vér nem tagadja meg a vért, mindennapi aggodalommal bár, de mégis hal'atlan elfogultsággal mentegtem őt.

Hátha nem is gazember ez a kis gazember? Elvégre is, még nem szedett verebeket a kutból, miut én, még nem verte be a német postamester ablakát; sem a misebort nem itta ki a templomban.

S elvégre is, minden becsületes ember így kezdi.

Táviratok.

A képviselőházból.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház hétfőn tartja első ülését. A képviselőház elnöksége felkérte a képviselőket, hogy a Deák-téri evangélikus templomban ma megtartandó Kossuth-requiemre minél számszerűbben jelenjenek meg.

A Kossuth-requiem.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt az evangélikusok Deák-téri templomában Kossuth lelki üdvéért nagy requiemet tartottak. A gyászpompában feketéllő templomban báró Bánffy Dezső elnök vezetésével az összes képviselők megjelentek. Tíz órakor érkezett a Kossuth-család. Ruttkayné és Basso orvost betegségük akadályozta a megjelenésben. Horváth Sándor lelkes megható beszédet tartott.

A Kossuth-fiúk a pártkörökben.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kossuth Ferencz és Lajos Tivadar ma este látogatást tesznek a függetlenségi, a nemzeti és a szabadelvű pártkörökben.

Az olasz képviselőház részvéte.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából telegrafálják: Az olasz parlament tegnap délután tartott ülésén Biancheri elnök bejelentette Kossuth Lajos halálát, megragadó szavakkal jellemezve pályafutását. A legszíntébb és legnagyobb tisztelettel adóznak Kossuth emlékének, — ugymond — akinek neve tiszteletben fog élni a nemzetek között. Erényeinek örök csodálattal adózva, Olaszország csatlakozik a nemes magyar nemzet gyászához. Elnök ezután javasolja, hatalmazzák fel, hogy a Kossuth-családnak a képviselőház részvétét fejezze ki. (Általános helyeslés.)

Imbriani (közbeikt): Tisztelet a nagy forradalmárnak!

Fénykép a temetésről.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egy fényképész ma átadott a temetésről felvett két fényképet a Kossuth fiúknak. Kossuth Ferencz megköszönve, így felelt:

— Ön nem a gépével, hanem a szívével fotografált.

Kossuth fiait Czegléden.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kossuth Lajos és családja mindig hálával gondoltak Czeglédre, mely a nagy embert 1877-ben is képviselőjévé választotta. Kossuth fiait a Turinba zárandokolt tizenegytagú czeglédi küldöttséget kiváló szíveséggel fogadták. Ferencz megígérte a küldöttségeknek, hogy a jövő vasárnap gróf Károlyi Gáborral lemegy Czeglédre. Velük több képviselő is lerándul, s ez alkalommal az összes templomokban gyász-istentisztelet lesz. Kossuth Ferencz s kísérei meg fognak jelenni az evang. templomban, azután pedig a gyászünnepre mennek, melyet a Kossuth-téren rendeznek, ott, a hol 1848. szept. 24 én Kossuth Lajos beszélt. A városban a várva várt vendég fogadására nagy előkészületek folynak.

Szimics bukása.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják: Szimics miniszterelnök lemondott. A király Nikolajevics Szevetomirt nevezte ki a kabinet új elnökévé.

Tüntetés az operában.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este hire járt, hogy az operánál tüntetés készül. A rendőrség kivonult, dolga azonban nem akadt.

Olasz újságírók az Otthonban.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az olasz újságírók tiszteletére tegnap a magyar újságírók az Otthonban lakomát adtak.

Ethasztott löverseny.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az utlovások-szövetkezete a Kossuth Lajos temetése miatt ethasztott löversenyét tegnap tartotta meg Alagon.

Pank a nemzeti színházban.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este Herczeg darabját, a Három testőrt adták a nemzeti színházban. Csillag Teréz, aki a darabban szintén játszik, a második felvonásban eszméletét veszítette és csak nagy nehezen tért magához. A harmadik felvonás jelenetében a nyílt színen újra összeesett. A nézőtérre erre roppant izgalom támadt. Alig hogy magához tért a szerencsétlen művész, utolsó jelenése előtt a színpalak közt ismét elájult. Ezuttal a közönség körében valóságos pank tört ki, amelyet még tetézt a művésznek a leeresztett függöny mögött kihallatszó vad sikoltozása. Az előadást félbe kellett hagyni. Az orvosok szerint Csillag Teréznek pár napi pihenés kell.

Éhínség Sárosmegyében.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kassáról telegrafálják, hogy Sárosmegyében nagy éhínség dúl. Eléset és tengerit osztanak ki a nép közt. Az inség a jobbmódúak közt is egyre terjed.

Nemzetiségi pör.

Budapest, április 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kolozsvárról telegrafálják: a román memorandum pört május 7-én kezdik tárgyalni.

REGÉNY-CSARNOK.

Szemét — szemért.

Regény.

Írta: Trollope A.

XXI. FEJEZET.

(76-ik folytatás.)

S ez volt saját lelkében az ellenhatása azon kemény szavaknak, melyekkel a pap részéről megtámadtatott. Pillanatra oly erősen meg volt hatva, hogy könyekben tört ki. De ezzel nincs vége a küzdelemnek!

A pap gazembernek nevezte, fenyegette és megátkozta őt. Aziránt már tisztába jött, hogy a gazemberség vádjára mivel kell felelnie. A fenyegetéseket nem tartotta méltóknak arra, hogy bármibe is vegye azokat. Az átkozódást pedig a pap kegyetlen vallása következményének tekintette. Ezébe jutott, hogy ő Scroope grófja, s ez felelevenítette bátorságát, úgy hogy félelem nélkül közeledhetett a házikóhoz.

XXII. FEJEZET.

Ardkillben.

Éles szemek figyelték a fiatal lord közeledését. Midőn egészen a házikó elé ért, annak ajtaja felnyílt és Kata sebesen karjai közé futott. Habár a gróf lelke elfordult tőle, oly szilárdan és oly engesztelhetlenül, amennyire a hamis okoskodás alapján az csak lehetett, azért mégsem tehetett mást, minthogy úgy fogadja őt mint kedvesét. Mit tehetett mást, minthogy szorosán és hevesen szívére szorítsa őt: aki a szenvedélyes szerelem édes, meleg szavait sugogta feléje, melyekre megint csak hizelgő nevekkel felelhetett.

— Az öné, egészen az öné vagyok? Nemde? kérdé édes hangon, nyakába borulva.

— Egész életünkre, felelé a gróf, körülölelve a leánykát.

Azután Hara asszony után kérdezősködött. — Igen, a mama benn van. Ő majdnem épen úgy fog örülni látásán, mint én. Mert egészen úgy senki sem örülhet annak. Oh Fredy! kedves Fredy! Szabad-e még most is így neveznem önt?

— De hát hogyan nevezne másképen, édes kincsem?

— Igazán nem tudtam, hogy ne nevessem mylordnak?

— Mindenre kérem, valahogy csak ne tegye.

— Nem. Maradjon ön Fredy, az én Fredym. A többi világ azután hívhatja önt azokon a mindenféle nagy czimeken.

Azután megint felnézett hozzá, és szorosabban maga köré fonta a kart, mely átkarolva tartotta őt. Megint együtt lehetni vele, ez egyértelmű volt azzal, hogy élvesse a földön képzelhető összes gyönyöröket.

Együtt léptek be a házba, s Hara asszonnyal a nappali szoba ajtajában találkoztak.

— Mylord, így szól a fiatal leány anyja, Isten hozta önt nálunk. Valóban igen meglepett. De nem akarok szemrehányásokat tenni önnek, miután bizonyára azért jött, hogy helyrehozza hibáját. Ha megengedi, én kész vagyok fiaként szeretni önt.

Ezeket mondva, a gróf jobbát mindkét kezével szorongatta, és beszédét befejezve, megcsókolta őt. A lord sem a szóadatot nem tartóztathatta fel, sem a csókot nem kerülhette el. Pedig érezte, hogy e csók Judás csókja és hogy a szavak előre betanult hazugságokat mondanak, melyeknek meghallgatása után lehetetlen a menekülés. Hanem ő azért mégis menekülni akart. Épen e pillanatban újra elhatározta, hogy meg fog menekülni, de azért hirtelenében még sem tudott felelni e szavakra.

O'Hara asszony kezét tartotta, Kata pedig másik karján függött. Csak nem lökhetette el őt magától? Még akkor is rajta függött, midőn kezét kiszabadította, s a pamlagon helyet foglalt. A leány a gyengédség kifejezését kereste szemében, s ő nem tudta rábírní magát, hogy megfosssa őt ezen boldogságtól.

— Oh anyám! így kiáltott fel Kata, Fredy oly barna, de azért szebb mint valaha.

S Fredy nézett rá visszasugározva szerelmes szemének gyengéd pillantásait; hanem azért mégis el kellett mondania a történetkét.

Magában tökéletesen tisztában volt aziránt, hogy a czimen kívül mindent kész megadni Katának, hogy kész bármily elégtételre botlásáért, de Scroope grófné semmi esetre se lehet a leányból.

Azonban hogyan adja elő mindezeket az asszonyoknak? Hara asszony cziménél szólítva fiának nevezte őt. Kétségtelen, hogy az általa tett ígéretek után teljes joga volt ehhez; hiszen megesküdött, hogy feleségévé teendő a leányt, s ígérétenek beváltását csak az öreg gróf halálától tette függővé. Az öreg gróf most már csakugyan meghalt s ezáltal ígérétenek azonnali beváltása kényszerítőleg felmerült, és pedig kétszeresen kényszerítőleg, ha csak keveset is törődik menyasszonyának becsületével. Azonban minden ígéretek dacára Katának még sem szabad Scroope grófnéjává lennie.

Az előtt nem egyszer szerzett legalább rövid időre nyugalmat üres, hazug mondásokkal, aminek a szerelmesek fülében oly kedvesen hangzanak. Most azonban nem lehetett ilyen esaközökhöz menekülnie. Férfiassága dacára is, most már teljesen belátta, hogy sokkal helyesebb lett volna, ha ügyesen választott megbízottal intézteti el ezen kényes ügyet. Erre azonban már késő volt gondolni. A pappal már szembezállt, s tőle néhány megalázó köny árán meg is menekült. Hanem most az oroszlanó és gyermeke előtt állt.

Az anyja mint rokonát üdvözölte, s ha beleegyeznek ebbe, úgy kétségtelenül nagyon kedves lenne hozzá. Mivel azonban el volt határozva, hogy megtagadja beleegyezését, kezdte megbánni, hogy bejött a barlangba. Szemei közé tekintett s úgy vette észre, hogy még most is, midőn hamis remények töltik el keblét, félreismerhetlenül ott lobog a vadállati tűz. Hogyan kezdjen hát hozzá a kellemetlen leleplezésekhöz?

— S most mondania kell valamit, szölt Kata, még mindig átkarolva a grótot.

— És ugyan mit?

— El akarja-e haladék nélkül hagyni a katonaságot?

— Azt már meg is tettem.

— De Ardkillt nem fogja elhagyni; ugy-e nem mama?

— Természetesen csak az esetben, ha tégedet magával visz.

— De csak tégedet sem hagy itt, kedves mama?

Az oroszlanánya minden valószínűség szerint semmit sem kívánt maga számára.

— Igen, kedvesem; én itt maradok sziklám között, és boldog leszek, ha hallom, hogy te vagy az.

— Fredy, talán csak nem akarsz elváltatani bennünket?

Semmiesetre, szerelmem.

— Mindjárt tudtam; hiszen nem is lenne képes erre. A mama is eljött az ön nagy házába, hogy ott meghuzza magát valamely kedves kis zugolyban, ahol meglátogathatom, s mindig elmondhatom neki, hogy ő az én kedves, szeretett, egyetlen anyácskám.

(Folytatása következik.)

Dr. Brájler Lajos távolléte alatt a szerkesztésért felelős: Kabos Bertalan h. szerkesztő.

H i r d e t é s e k.

4874. ki. szám 1894.

(242—1.1)

Árverési hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint több helybéli 906, 970, 2401, 1443, 1486, 532, 448, 278, 768, 106, 1720, 2663, 1985, 598, 44, 2001, 2630, 256, 256, 859, 171, 222, 212, 38, 75, 50, 108, 116, 118, 133, 185, 188, 189, 1831, 1831, 1812, 1808, 1695, 1693, 1684, 1666, 1664, 1567, 1546, 1524, 1514, 1513, 1513, 1512, 1511, 1508, 1506, 1506, 1500, 1498, 1490, 1448, 1440, 1839, 1829, 1925, 1921, 2065, 955, 935, 926, 924, 922, 919, 909, 909, 890, 889, 887, 879, 877, 875, 856, 2033, 2034/5, 2031, 2036, 1874, 1973, 1985, 1506, 2665, 807, 1207. házszám alatti lakosok hátralekös állami adó, községi adók és illetékek fedezésére lefoglalt 1 mm. liszt, 20 drb ló, 4 drb tén, 3 drb kocsi, 1 drb hintó, 5 drb varrógép, 238 mm. buza, 430 zsák tengeri, 10 pár csizma, 160 darab birka, 800 liter vörös bor, 4 mm. szappan, 30 süveg cukor és különféle házi buorok a f. évi április hó 13-án és folytatólag mindenkor reggeli 9 órakor a városház előtt megtartandó nyilvános árverésen eladni fognak.

Kelt Nagybecskereken, 1894. évi márczius hó 30-án.

Krsztics János, polgármester.

1688. szám 1894.

(234—3.2)

Pályázat.

Torontálerzsébetlak községben a községi szülészni állás lemondás folytán üresedésbe jövén, a választás folyó évi április hó 16-án reggeli 9 órára Torontálerzsébetlak községhezánál kintüzetik.

A községi szabályrendelet szerint az évi fizetés 60 frt, és minden szülési eset után 1 frt díj.

Felhívják a pályázók, akik a magyar, német és tót nyelvet szóval bírják, hogy kellően felszerelt folyamodványukat a választást megelőző napig alólírottnál benyujtsák.

Kelt Nagybecskereken, 1894. évi márczius hó 26-án.

Bakalovich Ágost, főszolgabíró.

2205. ki. szám 1894.

(186—2.2)

Pályázat.

Torontálvármegye módosi járásba kebelezett Istvánföld községében o. é. 800 frttal javadalmazott és látogatási díjakkal is egybekötött orvosi állás rendszeresítettén, arra az 1886. évi XXII. tcz. 82. § a alapján pályázatot hirdetek.

Felhívják tehát a pályázni kívánók, hogy az 1876. évi XIV. tcz. 143. § a értelmében felszerelt kérvényeiket a f. évi április hó 9-ik napján délelőtti 10 órakor Istvánföld községhezánál megtartandó választást megelőző napig hozzám nyujtsák be.

Kelt Módoson, 1894. évi márczius hó 9-én.

Lebánovich István, főszolgabíró.

2500 holdas

kitünő legelő

szarvasmarhának a Szeferkin melletti rétségeken.

Havibér darabonként 1 frt.

A felhajtás azonnal eszközölhető.

Közelebbi felvilágosítással szívesen szolgál (228—3.3)

Eckstein Hermann, Nagybecskereken.

Kiadó lakás.

3 szoba, konyha és a megkívántató mellékhelyiségekből álló lakás folyó évi május hó 1-től kiadó. (225—2)

Bővebb felvilágosítást ad

Eberhardt Antal, Árpád-utca 645. sz.

2207. ki. szám 1894.

(187—2.2)

Pályázat.

A bókai körorvosi állásra pályázatot nyitok.

Ezen közegészségi körhöz Szerbbóka, Horvátbóka, Surján és Kanak községek tartoznak.

A javadalmazás o. é. 800 frttal és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakból áll. A körorvos tartozik előre meghatározott napokon hetenként egyszer a körzetéhez tartozó községek mindegyikében megjelenni, mely alkalmakkal Surján és Kanak községektől ingyen fuvart kap.

Felhívják pályázni óhajtok, hogy az 1883 ik évi I. tcz. 9. §-a, illetve az 1876. évi XIV. tcz. 143. szakasz értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám a választást megelőző napig nyujtsák be.

A választást pedig ez évi április hó 16-ik napján d. e. 10 órakor fogom Szerbbóka községhezánál megtartani.

Kelt Módoson, 1894. évi márczius hó 9-én.

Lebánovich István, főszolgabíró.

303. szám 1894.

(226—3.2)

Árlejtési hirdetés.

Perlasz község képviselőtestületének 1892. évi 31. és 1893. évi 17. számú törvényhatóságilag 1284/92. illetve 1195/93. számú jóváhagyott határozatainak kifolyásából a következő építkezések, illetve átalakítások fognak teljesített, és pedig:

1. A IV. számú volt kincstári épület teljes tatarozása 248 frt 13 kr.
2. Fedeztetési állomás és istálló felépítése 1655 frt 16 kr.

3. Az eddigi magyar iskola lakásá átalakítása 513 frt 95 kr., összesen 2417 frt 24 kr. kikiáltási ár mellett.

Az árlejtés folyó évi április hó 16-án reggeli 9 órakor Perlasz községhezánál fog megtartani, ahol a tervek, illetve költségvetés is naponta a hivatalos órák alatt betekintheők.

Felhívják ennél fogva vállalkozni szándékozók, hogy a fent kített napon 10 százalék bánatpénzzel ellátva megjelenni sziveskedjenek.

Kelt Perlaszon, 1894. évi márczius hó 26-án.

Ivánovits, jegyző.

Miskov, bíró.

2330. szám 1894.

(232—3.2)

Pályázati hirdetés.

Németczeranya községben üresedésben levő 90 forint évi fizetés s minden szülési eset után járó 1 frt díjjal javadalmazott községi szülészni állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni szándékozók, miszerint ebbeli szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám, a választást megelőző napig betérjeszszék.

A választás Németczeranya községhezánál folyó évi április hó 19-én délután 2 órakor ejtetik meg.

Zsombolya, 1894. évi márczius hó 21.

Bielek Antal, főszolgabíró.

Hirdetés.

Petrovoszellő községben (alibunári járás) törvényhatóságilag jóváhagyott képviselő-testületi határozat folytán a jelenlegi községhez 25 méterrel meghosszabbítatik a sz udvarban egy 29 méter hosszú melléképület emeltetik.

Ezen építési munkálat (anyaggyűjtés) biztosítása végett a versenytárgyalás folyó évi április hó 16-ának d. e. 10 órájára Petrovoszellő községhezánál kintüzetik, melyre vállalkozni óhajtó szakemberek azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a kikiáltási ár (a fuvarozási költségeket is beleértve) 8147 frt 21 kr., melynek 10 százaléka a szabályszerűen kiállított zárt ajánlathoz csatolandó.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. A vonatkozó építési és költségterv a hivatalos órákban a jegyzői irodában betekintheők.

Kelt Petrovoszellőn, 1894. évi márczius hó 27-én.

Knoll, jegyző.

Szekósán, bíró.

Azonnal eladó

Torontálvármegye, Ittebe község határában, a Béga partján fekvő ujonnan épített

gőzfürézde

és

gőzmalom.

Felvilágosítást adnak

Gotthilf Ferencz fiai, Temesvárott.

(239—3.1)

47. ki. szám 1894.

(237—3.1)

Versenytárgyalási hirdetés.

A szerbaradáci

községhez újból építéséhez

szükséges munkálatoknak biztosítása céljából

folyó évi április hó 19-én, délelőtti 10 órakor

a szerbaradáci községhezban

zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Felhívják a vállalkozni szándékozók, hogy ezen 11622 forint 60 kr-ra előirányzott munkálatokra vonatkozó és az általános feltételek határozmányai értelmében kiállított és felszerelt zárt ajánlataikat a kintüzetett tárgyalási nap délelőtti 10 órájáig az alulírt községi előjárásnál annál is inkább ayujtsák be, mivel a későbbben beérkezett ajánlatok semmi szín alatt figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatokhoz mint bánatpénz az ajánlott vállalati összegnek 5 százaléka készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban csatolandó.

A szóban forgó építésre vonatkozó műszaki művelet, általános és részletes feltételek az alulírott előjárásnál a rendes hivatalos órákban megtekintheők.

Kelt Szerbaradácson, 1894. évi márczius hó 26-án.

Putits István, jegyző.

Nenin Gyúka, bíró.